

Dosarul nr. 3ra-1053/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. D.Tricolici)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. S.Iorgov, B.Bîrca, E.Clim)

ÎNCHEIERE

28 august 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nicolae Craiu
Sveatoslav Moldovan

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului depus de
Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”,

în cauza de contencios administrativ, la acțiunea depusă de Societatea pe
Acțiuni „Termoelectrica” împotriva Agenției Naționale pentru Reglementare în
Energetică cu privire la anularea parțială a actului,

împotriva deciziei din 26 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin
care a fost respins apelul declarat de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” și a
fost menținută hotărârea din 16 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul
Rîșcani,

c o n s t a t ă :

La 6 aprilie 2018, Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” (în continuare
SA „Termoelectrica”) a depus cerere de chemare în judecată în ordinea
contenciosului administrativ împotriva Agenției Naționale pentru Reglementare
în Energetică (în continuare ANRE) cu privire la anularea parțială a actului.

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamanta a invocat că la 30
noiembrie 2017 a depus în adresa pârâtei cererea nr. 79/1648, prin care a
solicitat aprobarea planului de investiții pentru anul 2018, iar prin hotărârea nr.
512/2017 din 19 decembrie 2017 a Consiliului de Administrație al ANRE a fost
aprobat planul de investiții al titularului de licență SA „Termoelectrica” pentru
anul 2018 în valoare totală de 525 482 275 lei, conform structurii prezentate în
anexa la această hotărâre.

În opinia sa, hotărârea enunțată în partea neacceptării de către pârâtă a
proiectelor din planul de investiții expuse în lista proiectelor de investiții
neacceptate integral sau parțial de către ANRE este ilegală și pasibilă de a fi
anulată în această parte, din motivul neprezentării argumentelor tehnice și

economice expuse în lista dată, or, pe parcursul examinării cererii nr. 79/1648 din 30 noiembrie 2017, ANRE nu a solicitat de la întreprindere careva argumentări suplimentare necesare pentru obiectele incluse în lista proiectelor de investiții neacceptate.

Întru respectarea căii prealabile de soluționare a litigiului, SA „Termoelectrica” a expediat în adresa pârâtei la 7 februarie 2018, în interiorul termenului prevăzut de art. 14 din Legea contenciosului administrativ, cererea prealabilă nr. 79/173, solicitând anularea hotărârii nr. 512/2017 din 19 decembrie 2017, însă prin scrisoarea pârâtei nr. 03/310 din 5 martie 2018, recepționată la 7 martie 2018, solicitările au fost respinse, din motiv că în procesul examinării proiectelor incluse în planul de investiții pentru anul 2018, au fost depistate unele proiecte, propuse de titularul de licență spre acceptare în plan ca investiții, care contravin prevederilor Metodologiei de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru energia termică livrată consumatorilor și a legislației în vigoare.

Conform reclamantei, argumentele invocate de către ANRE în răspunsul la cererea prealabilă sunt nefondate și nu combat necesitatea anulării hotărârii în partea contestată.

În susținerea opiniei enunțate, reclamanta a subliniat că la 28 martie 2018 în adresa sa a parvenit hotărârea nr. 83/2018 din 13 martie 2018 a Consiliului de Administrație al ANRE cu privire la modificarea și completarea hotărârii nr. 512/2017 din 19 decembrie 2017 a Consiliului de Administrație al ANRE cu privire la aprobarea planului de investiții al titularului de licență SA „Termoelectrica” pentru anul 2018, fiind dispusă: la pct. 1 din hotărârea nr. 512/2017 din 19 decembrie 2017 a Consiliului de Administrație al ANRE cifra „525 482 275” a fost substituită cu cifra „527 882 275”; anexa la hotărârea nr. 512/2017 din 19 decembrie 2017 a fost expusă în redacție nouă, conform anexei la prezenta hotărâre; monitorizarea executării planului de investiții aprobat a fost pusă în sarcina Departamentului investiții și calitate; Departamentul de investiții și calitate va aduce la cunoștință titularului de licență SA „Termoelectrica” prezenta hotărâre.

Astfel, prin hotărârea nr. 83/2018 din 13 martie 2018 au fost admise parțial cerințele reclamantei privind includerea proiectelor neacceptate inițial în planul de investiții la compartimentul „Distribuție” și anume: pct. 14 Infrastructura data centru (tabelul 1.11) în valoare de 400 000 lei; pct. 18 Reconstrucția bransamentelor de alimentare cu energie electrică (majorarea categoriei de fiabilitate); modificarea amplasării nodurilor de evidență (dulap BZUM) din încăperea PTC afară pe perete, 100 un. (tabelul 1.16) în valoare de 2 000 000 lei.

SA „Termoelectrica” a solicitat anularea parțială a hotărârii nr. 512/17 din 19 decembrie 2017 a Consiliului de Administrație al ANRE cu privire la aprobarea planului de investiții al titularului de licență SA „Termoelectrica” pentru anul 2018 și anume, în partea în care nu au fost acceptate proiectele din planul de investiții, expuse în lista proiectelor de investiții neacceptate integral sau parțial de către pârâtă din solicitarea de aprobare a planului.

Pe parcursul examinării cauzei, la 27 iunie 2018 SA „Termoelectrica” a depus cerere de concretizare a temeiurilor din acțiune, indicând suplimentar că la 25 mai 2018 a înregistrat la sediul ANRE scrisoarea nr. 79/258dt, prin care a solicitat examinarea repetată a adresării întreprinderii privind acceptarea proiectelor din lista proiectelor neacceptate conform planului de investiții pentru anul 2018 și aprobarea acestora.

În cererea repetată a menționat argumentele suplimentare și anume, cu referire la poziția 29 din lista proiectelor neacceptate „Procurarea și montarea unui contor termic, trei traductori de presiune diferențială, pentru evidența exactă a debitmetrelor apei de rețea și a cantității de energie termică livrate de către fiecare cazan TITBM- 100 Nr. 1, 2, 4”, reclamanta a invocat că proiectul dat are ca scop modernizarea nodurilor de evidență a debitelor apei prin cazane, în urma căreia este prognozată o creștere a randamentelor la cazane în intervalul de aproximativ 0,2-0,5 % sau raportat la volumul de energie produsă la funcționarea sursei la o sarcină termică medie de 50 Gcal/h, iar consumul de gaze naturale se va reduce cu aproximativ 300-400 m³/zi sau 2000 lei/zi, ceea ce ar permite recuperarea investițiilor în aproximativ 5-6 ani. În legătură cu cele expuse și pentru a păstra continuitatea proceselor începute, a considerat oportună aprobarea de către ANRE a măsurilor de optimizare propuse conform punctul 4.28 din planul de investiții, cu valoarea investiției de 70 000 lei.

Cu referire la poziția 27 din lista proiectelor neacceptate „str. T. Vladimirescu, 6, „Clădirea administrativă construcția centrului comercial cu ghișeu unic”, a indicat că construcția centrului comercial cu ghișeu unic ar permite implementarea unui concept integrat de prestare a serviciilor întreprinderii, cu amplasarea personalului responsabil din cadrul acesteia mai aproape de consumatori, ce ar favoriza interacțiunea mai simplă cu consumatorii și ca urmare, ridicarea calității serviciilor prestate.

A precizat cu privire la poziția 8 din lista proiectelor neacceptate „Modernizarea rețelei radio pentru ședințe interactive”, că dezvoltarea acestui sistem are un șir de avantaje și anume: economisirea timpului pentru deplasări, înregistrarea tuturor interacțiunilor și respectiv a conținutului, îmbunătățirea productivității muncii, luarea deciziilor în timp real, posibilitatea interacționării cu echipe aflate la distanță, în alte sectoare, suburbii, asigurarea stabilității indiferent de factorii climaterici și tehnogeni în procesul de producere și furnizare a energiei termice.

Referitor la proiectul cu poziția 13 „Securitatea rețelei corporative”, a acesta urma a fi aprobat de către ANRE, întrucât măsura dată a fost inclusă în planul de investiții ca una din observațiile raportului de audit în domeniul IT efectuat de către ÎCS „Baker Tilly Klitou ant Partners” SRL din 8 iunie 2017, companie contractată de către Banca Mondială prin prisma implementării acordului de finanțare PIESACET PI32443. Astfel, conform concluziilor de audit, infrastructura Hardware este expusă riscurilor majore de acces nesancționat la date și informații ca rezultat al exploatării vulnerabilităților prezente la nivelul rețelei corporative.

Cât privește proiectul de la pozițiile 16, 17 „Reparația capitală a utilajului electrotehnic PTC-5043” și „Reconstrucția schemelor de alimentare cu energie electrică la PTC fără utilaj de forță”, acestea urmează a fi admise, deoarece starea actuală a utilajului nu corespunde cerințelor normelor și prezintă pericol major de electrocutare pentru tot personalul antrenat al deservirea punctelor termice.

Cu privire la pozițiile 1,4 din lista proiectelor neacceptate de ANRE „Automacara” și „Excavator”, SA „Termoelectrica” a explicat că eficiența fiecărei întreprinderi se determină și în rezultatul eficienței parcului auto, iar reînnoirea periodică a acestuia este o condiție necesară pentru asigurarea calității înalte de lucru și în timp util.

În final, cu referire la pozițiile „Lichidarea defectelor în regim de avarie”, reclamanta a argumentat necesitatea implementării acestei măsuri prin faptul că ținând cont de specificul activității sale, nu poate să prevadă potențialele avarieri care pot apărea și care vor fi necesar de înlăturat imediat, pentru astfel de situații fiind inclusă o sumă estimativă reieșind din anul de gestiune precedent, motiv pentru care a solicitat admitere acțiunii în sensul declarat.

Prin hotărârea din 16 iulie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, cererea de chemare în judecată depusă de SA „Termoelectrica” a fost respinsă ca fiind nefondată.

Prin decizia din 26 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de SA „Termoelectrica” și a fost menținută hotărârea din 16 iulie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani.

Pentru a hotărî astfel, instanțele de judecată au conchis despre legalitatea actului administrativ în partea contestată ce a constituit obiect de examinare în prezentul litigiu, ultimul fiind emis cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

Invocând ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, la 14 iunie 2019 SA „Termoelectrica” le-a contestat cu recurs, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a actelor judecătorești ce constituie obiectul prezentului recurs cu pronunțarea unei hotărâri noi, de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului s-au indicat motivele de drept și de fapt invocate în cererea de chemare în judecată și în cererea de apel anexate la dosar, suplimentar invocându-se că instanța de apel a aplicat eronat normele ce țin de procedura examinării acțiunii.

Ca urmare, instanțele de judecată s-au eschivat de la exercitarea obligației impusă prin lege, de înfăptuire a actului de justiție, au examinat superficial circumstanțele cauzei, nu au intrat în esența litigiului și nu au apreciat toate circumstanțele și probele existente ale cauzei, pronunțând hotărâri neîntemeiate de respingere a acțiunii (f.d.207-212).

Prin referința depusă la 21 august 2019, ANRE a solicitat declararea recursului depus de SA „Termoelectrica” ca inadmisibil.

Prezentul litigiu a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova, care în conformitate cu art. 257 alin. (1) Cod administrativ a intrat în vigoare la 1 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 a fost abrogată.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, însă rezultând din aceeași normă legală și având în vedere că prezenta procedură de contencios administrativ a fost inițiată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ, Completul va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 26 februarie 2019 (f.d.188), dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurentă la dosar lipsesc. Astfel, recursul depus la 14 iunie 2019 (f.d.207) este în termen.

Examinând temeiurile recursului depus de SA „Termoelectrica” în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ consideră că recursul depus de SA „Termoelectrica nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul enunțat se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios

administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de SA „Termoelectrica”.

În conformitate cu art. 193, 195, 230 și 258 alin. (3) ale Codului administrativ și art. 270, 433 lit. a) și 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție dispune:

Recursul depus de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nicolae Craiu

Sveatoslav Moldovan